

**Ledenbulletin nr. 7/8b
Juli-Augustus 2020**

Inhoudsopgave

Actueel

- Vernieuwde CAO Bouw & Infra online** 3
Een cao moet regelmatig worden aangepast. Niet alleen om er nieuwe cao-afspraken aan toe te voegen, maar ook om bestaande afspraken aan te passen aan veranderde wetgeving. Cao-partijen hebben daarom tijdens de laatste onderhandelingen afgesproken de structuur en de tekst van de cao te herzien. We zetten de wijzigingen onder elkaar.
- Informatiebijeenkomsten nieuwe CAO Bouw & Infra** 3
Aannemersfederatie Nederland Bouw & Infra organiseert in de maand september een aantal regionale informatiebijeenkomsten over de nieuwe cao Bouw & Infra. Tijdens deze bijeenkomst willen we u graag voorlichten over de gemaakte afspraken en de nieuwe cao-teksten.
- Blijf alert op corona-maatregelen** 4
Zoals u in de media ongetwijfeld heeft gelezen laait het Coronavirus weer op in Nederland en elders in Europa. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Dit kan immers leiden tot nieuwe maatregelen variërend van (regionale) lockdowns tot landelijke (vergaande) maatregelen.
- Op vakantie naar gebied met oranje reisadvies** 4
Werknemers die op vakantie gaan naar een gebied met een oranje reisadvies en die bij terugkeer in quarantaine moeten; loondoorbetaling of niet?
- Zesde nieuwsbrief Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen** 5
Het consumentendossier; wat betekent dat voor u?
- Inspectie SZW controleert op veiligheid rolsteigers** 7
De Inspectie SZW gaat in het najaar controleren of er veilig wordt gewerkt met rolsteigers. De inspecties vinden plaats in het hele land, waarbij de aandacht uitgaat naar kleinere bouwplaatsen, zowel nieuwbouw als renovatie en onderhoud.
- Veiligheid in aanbestedingen en contracten** 8
Veiligheidsbewustzijn wordt als verplichting opgenomen in aanbestedingen en contracten in de bouw. Ondertekenaars van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) hebben dat afgesproken. Deze partijen gaan de Veiligheidsladder hanteren. Daarbij meten zij het veiligheidsbewustzijn van organisaties die opdrachten voor hen uitvoeren.
- Uitnodiging marktpartijen** 9
Stel, een groep opdrachtgevers gaat samen de renovatie/nieuwbouw van scholen aanbesteden. Met hoge ambities op het gebied van duurzaamheid. Wat zou u als marktpartij willen meegeven aan deze opdrachtgevers?
- Vorbereiding nieuwe relatie EU en VK** 9
De laatste berichten over de voortgang in de onderhandelingen tussen de EU en het VK over de nieuwe handelsrelatie per 1 januari 2021 zijn zorgelijk. Hoewel de discussies tijdens dit geïntensiverde proces constructief zijn gebleven, zijn er nog zeer aanzienlijke verschillen op een aantal belangrijke punten

Helpdesk Corona Bouw- en Installatietechniek**10**

Sinds 30 maart is de Helpdesk Corona gestart voor een ieder met vragen over veilig doorwerken tijdens de coronacrisis. Een centraal loket voor vragen, informatie en meldingen. Deskundigen geven advies via het gratis telefoonnummer 085 – 080 1544, e-mail en chat. De helpdesk ondersteunt het recent verschenen protocol 'Samen veilig doorwerken'.

Bereikbaarheid AFNL**11**

Om verdere verspreiding van het virus zoveel mogelijk te beperken, heeft AFNL besloten om alle medewerkers vanaf 17 maart zoveel mogelijk vanuit huis te laten werken. Uiteraard zijn wij gewoon bereikbaar en blijft onze dienstverlening beschikbaar. Schroom dus niet en gebruik onze dienstverlening als u vragen heeft.

Bijlagen:

- * Indexen Risicoregeling
- * Lonen en salarissen per 1 juli 2020
- * Protocol Samen Veilig Doorwerken

Actueel

Vernieuwde CAO Bouw & Infra online

Een cao moet regelmatig worden aangepast. Niet alleen om er nieuwe cao-afspraken aan toe te voegen, maar ook om bestaande afspraken aan te passen aan veranderde wetgeving. Cao-partijen hebben daarom tijdens de laatste onderhandelingen afgesproken de structuur en de tekst van de cao te herzien. We zetten de wijzigingen onder elkaar.

Wat is er veranderd?

De hoofdstukindeling is vernieuwd. De cao begint nu met de onderwerpen die in de praktijk van alledag het meest opgezocht worden: arbeidsovereenkomst, arbeidsduur, vrije tijd en inkomen. Onderwerpen zoals loopbaan en arbeidsomstandigheden - hoe belangrijk ook – komen daarna. Het laatste hoofdstuk gaat onder andere over definities en de werkings sfeer van de cao. Ieder hoofdstuk is verdeeld in paragrafen en subparagrafen, steeds met een titel die aangeeft waar het over gaat. Dit maakt het zoeken makkelijker. Een subparagraaf is verdeeld in bullets die ieder een bepaald onderdeel van het onderwerp behandelen.

Nieuwe afspraken

Nieuw zijn de afspraken die cao-partijen hebben gemaakt voor 2020. Wat daarbij vooral opvalt zijn de loonsverhoging en de eenmalige uitkering in december 2020 en de aankondiging van een regeling voor zwaar werk met ingang van 2021. Die regeling geeft bouwplaatsmedewerkers de mogelijkheid maximaal drie jaar voor de AOW-leeftijd te stoppen met werken.

Wat vindt u ervan?

Voor u zal het wel even wennen zijn, deze vernieuwde cao. Vooral omdat veel cao-bepalingen van plaats zijn veranderd. Daarom is in bijlage 11 een overzicht opgenomen, dat duidelijk maakt waar 'oude' cao-bepalingen zijn terug te vinden in de nieuwe structuur en andersom. Cao-partijen zijn benieuwd wat u er als gebruiker van vindt. Op welke punten vindt u de vernieuwde cao een verbetering? Waar bent u minder gelukkig mee en waarom? Heeft u voorstellen voor verdere verbetering? U kunt uw reacties kwijt bij Aannemersfederatie Nederland.

Informatiebijeenkomst

Vanaf de tweede week van september zullen er door AFNL informatiebijeenkomsten worden georganiseerd waarbij er uitleg wordt gegeven over de vernieuwingen en wijzigingen.

- [Klik hier voor de vernieuwde cao Bouw & Infra 2020](#)

Informatiebijeenkomsten nieuwe CAO Bouw & Infra

Aannemersfederatie Nederland Bouw & Infra organiseert in de maand september een aantal regionale informatiebijeenkomsten over de nieuwe cao Bouw & Infra. Tijdens deze bijeenkomst willen we u graag voorlichten over de gemaakte afspraken en de nieuwe cao-teksten. Uiteraard is er gelegenheid om vragen te stellen.

Met inachtneming van de regels rondom Covid-19 zullen de bijeenkomsten gehouden worden op:

Dinsdag 15 september 2020 Van der Valk Veenendaal

Dinsdag 22 september 2020 Van der Valk Den Bosch-Vught

De bijeenkomsten starten om 16.00 uur (inloop v.a. 15.30 uur) en eindigen om ca. 18.00 uur, met aansluitend een buffet.

U kunt zich aanmelden voor een van deze bijeenkomsten door een e-mail te sturen naar secretariaat@aannemersfederatie.nl. Uiterlijk één week van tevoren ontvang u van ons een deelnamebevestiging en de routebeschrijving naar de door u gekozen locatie.

Wij hopen u op een van de bijeenkomsten te mogen ontmoeten.

Blijf alert op corona-maatregelen

Zoals u in de media ongetwijfeld heeft gelezen laait het Coronavirus weer op in Nederland en elders in Europa. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Dit kan immers leiden tot nieuwe maatregelen variërend van (regionale) lockdowns tot landelijke (vergaande) maatregelen. Het is belangrijk dat we aan de slag blijven om de continuïteit van de bedrijven en de werkgelegenheid van onze vakmensen te garanderen. Daarom wordt iedereen opgeroepen om alle voorzorgmaatregelen vanuit het protocol 'Samen Veilig Doorwerken' goed na te leven en er binnen het bedrijf extra aandacht aan te besteden. Alleen zo verdienen we het vertrouwen en de ruimte om zonder verdergaande coronamaatregelen van de overheid aan de slag te kunnen blijven.

Op vakantie naar een gebied met een oranje reisadvies, en daarna in quarantaine. Loondoorbetaling of niet?

Rondom de bouwvakvakantie bereikten ons meerdere vragen hoe om te gaan met medewerkers die op vakantie gaan of terugkomen uit code-oranje gebieden. In ons ledenbulletin in juni hebben wij hier al aandacht aan besteed maar u treft deze informatie hieronder nogmaals aan.

Vraag

Een werknemer gaat op vakantie en moet bij terugkomst of door omstandigheden in het vakantieland in quarantaine. Kan je als werkgever van te voren afspreken dat dit voor eigen risico is van de werknemer? En vervolgens vakantiedagen afboeken of onbetaald verlof laten opnemen indien het vakantiesaldo ontoereikend is voor de periode van quarantaine?

Antwoord

In een aantal gevallen zal de werknemer wegens het coronavirus niet op het werk kunnen verschijnen zonder dat er sprake is van ziekte. Bijvoorbeeld in geval van **quarantaine**. We spreken van quarantaine als iemand die niet ziek is thuis moet blijven, totdat zeker is dat deze persoon niet besmettelijk is voor anderen.

Als de werknemer de arbeid niet verricht, is de hoofdregel dat de werkgever het loon moet doorbetalen. Alleen als de oorzaak waarom het werk niet wordt verricht in de risicosfeer van de werknemer ligt, gaat deze hoofdregel niet op. Dat is bijvoorbeeld het geval bij te laat komen of bij werkweigering. Quarantaine ligt normaliter niet in de risicosfeer van de werknemer.

Bij vakanties geldt het volgende. Bij "Code Groen" zijn er geen bijzondere veiligheidsrisico's. De Rijksoverheid adviseert om verder alleen naar landen te gaan met een geel reisadvies: reizen naar deze landen is verantwoord maar let wel extra op. De vakantieganger hoeft na terugkeer niet in quarantaine. Een verandering van de situatie *tijdens* zijn vakantie waardoor hij na terugkeer toch in quarantaine moet, ligt niet in de risicosfeer van de werknemer.

Dit is anders als de werknemer er bewust voor kiest om op vakantie te gaan naar een risicogebied. Bij "Code Rood" worden alle reizen ontraden. De Rijksoverheid raadt het ook af om naar landen te reizen die 'Code Oranje' hebben, behalve als het echt noodzakelijk is. Vakantiereizen vallen niet onder noodzakelijke reizen en worden om die reden door de overheid afgeraden. Gaat iemand toch, dan is het dringende advies van de Rijksoverheid om bij terugkomst in Nederland meteen thuis in quarantaine te gaan.

De werknemer die er bewust voor kiest om op vakantie te gaan naar een land met 'Code Rood/Oranje', weet dus dat van hem verwacht wordt dat hij na terugkeer in quarantaine gaat. Tenzij hij thuis kan werken, betekent dit dat hij zijn arbeid niet kan verrichten. Omdat hij dit op voorhand weet, kan gesteld worden dat de oorzaak dat hij zijn arbeid niet verricht in zijn risicosfeer ligt. Dit betekent dan dat hij tijdens de periode van quarantaine geen recht op loon heeft. Er ontstaat dan wel een verschil tussen werknemers die hun werk wel vanuit huis kunnen verrichten, en werknemers die dat niet kunnen. Maar als je een werknemer die wel vanuit huis kan werken dit niet laat doen, kun je vervolgens moeilijk volhouden dat de reden dat hij zijn werk niet verricht, in zijn risicosfeer ligt.

Overigens achten wij het wel waarschijnlijk, maar weten wij niet zeker dat een rechter ook zal oordelen dat het willens en wetens naar een “Code Rood/Oranje” gebied gaan stopzetting van loon rechtvaardigt. De hoofdregel “geen arbeid, wel loon, tenzij de oorzaak in de risicosfeer van de werknemer”, geldt pas sinds 1 januari jl. Uitspraken van rechters die richting geven zijn er nog niet.

De werknemer kan inhouding van loon dan alleen voorkomen door tijdens de periode van quarantaine vakantie op te nemen. De werkgever kan het opnemen van vakantie overigens niet eenzijdig opleggen.

NB Inhouding van loon is een zware sanctie en zal in voorkomende gevallen door de werknemer die het overkomt, worden aangevochten. Daarom is het noodzakelijk om uw werknemers vooraf schriftelijk te wijzen op de consequenties van het op vakantie gaan naar een land met ‘Code Rood/Oranje’: hij moet dan in quarantaine, en zal als hij daarom zijn werk niet kan verrichten ook geen loon ontvangen.

Mag u een werknemer vragen of hij naar een “Code Rood/Oranje” land is geweest? Ja dat mag. U vraagt hem/haar niet om medische gegevens. U heeft een gerechtvaardigd belang omdat u uw (wettelijke) zorgplichten voor werknemers en/of klanten moet nakomen, ondanks het feit dat een bevestigend antwoord negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor deze werknemer. Het is daarom wel belangrijk uw beleid op dit punt van te voren bekend te maken.

Zesde nieuwsbrief Wet kwaliteitsborging voor het bouwen Consumentendossier; wat betekent dat voor u?

In deze nieuwsbrief besteden we aandacht aan het consumentendossier. Maar eerst even de actualiteit. Minister Ollongren heeft de Kamers voorgesteld de invoering van de Omgevingswet en de Wkb vast te stellen op 1 januari 2022. Dat voorstel volgt op de eerdere mededeling dat invoering op 1 januari 2021 niet haalbaar is. Corona is vanzelfsprekend een factor, maar ook de automatisering bij de overheid is vertraagd. Bovendien blijft het aantal proefprojecten nog achter bij de verwachtingen. De AFNL zet zich in om daar vaart in te krijgen, maar het valt eerlijk gezegd nog niet mee om de betrokken partijen op één lijn te krijgen. Daarover in een volgende nieuwsbrief meer. Een besluit over de invoeringsdatum zal pas in het najaar worden genomen na een debat in het parlement.

Elke opdracht een consumentendossier

De proefprojecten gaan vooral over het stelsel van kwaliteitsborging. In dat spel spelen vooral de gemeenten en de kwaliteitsborgers een rol. Lang niet alle leden van de bij de AFNL aangesloten verenigingen hebben daar direct mee te maken. Bijvoorbeeld omdat ze niet zo vaak betrokken zijn bij vergunningplichtige werken of hun werkzaamheden geen directe relatie hebben met het Bouwbesluit. Het consumentendossier staat daar los van; in beginsel moet elk bedrijf aan zijn opdrachtgever voor elke opdracht bij de oplevering een dossier overhandigen.

Wie is hier de consument?

Er wordt veel gesproken en geschreven over hét consumentendossier, maar de Wkb kent die term eigenlijk niet. In de Wkb is wel op twee plaatsen sprake van een dossier. In de eerste plaats is dat het dossier dat voor de ingebruikneming aan de gemeente moet worden overhandigd. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de vergunninghouder. Wat met het consumentendossier wordt bedoeld is *het dossier dat wordt overhandigd aan de opdrachtgever van het tot stand gebrachte bouwwerk*. De verantwoordelijkheid voor dit dossier ligt bij de opdrachtnemer ongeacht of het gaat om een opdracht voor een particulier (een ‘consument’) of voor een professionele opdrachtgever zoals een woningcorporatie of bijvoorbeeld een hoofdaannemer.

Het begrip ‘consumentendossier’ kan je dus op het verkeerde been zetten. *Elke* opdrachtgever heeft in beginsel recht op een consumentendossier.

Artikel 757a

In geval van aanneming van een bouwwerk legt de aannemer bij de kennisgeving dat het werk klaar is om te worden opgeleverd, bedoeld in artikel 758 lid 1, een *dossier* aan de opdrachtgever over met betrekking tot het tot stand gebrachte bouwwerk. Het dossier bevat gegevens en bescheiden die *volledig inzicht* geven in de nakoming van de overeenkomst door de aannemer en de te dien aanzien uitgevoerde werkzaamheden en bevat in ieder geval:

- a. *tekeningen en berekeningen* betreffende het tot stand gebrachte bouwwerk en de bijbehorende installaties, en een beschrijving van de toegepaste materialen en installaties, alsmede de gebruiksfuncties van het bouwwerk;
- b. gegevens en bescheiden die nodig zijn voor *gebruik en onderhoud* van het bouwwerk.

NPR 8092 Consumentendossier

Omdat een consumentendossier onafhankelijk is van de vergunningplicht, maar is gekoppeld aan een overeenkomst van aanneming van werk, heeft die veel meer impact voor alle aannemers dan het stelsel van kwaliteitsborging. De tekst over het dossier in de Wkb is daarin bepalend. Het dossier bevat in ieder geval tekeningen en berekeningen en instructies voor onderhoud en gebruik. Die begrippen zijn nog enigszins concreet en hanteerbaar, maar de omschrijving ‘volledig inzicht’ is bijna onbegrensd. Dat is de reden dat de AFNL - en met ons veel andere brancheverenigingen - bij de minister heeft gepleit om dit begrip nader te duiden. Hoewel dat niet gebruikelijk is heeft de minister daar gehoor aan gegeven in zoverre dat zij het normalisatie-instituut NEN heeft gevraagd een richtlijn hiervoor op te stellen.

Het resultaat van dat werk is de Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR 8092 ‘Consumentendossier’, die in oktober 2019 ter kritiek is gepubliceerd. Het is van belang te onderkennen dat de richtlijn niet wettelijk wordt voorgeschreven. Elke andere vorm of inhoud van een dossier is toegestaan zolang opdrachtgever en opdrachtnemer zich daarin kunnen vinden. Maar zoals het vaak gaat met richtlijnen en normen: spreek je niets af, dan mag de opdrachtgever verwachten dat de richtlijn, in dit geval dus de NPR 8092, hanteert.

Een NPR komt tot stand met een commissie waarin zo veel mogelijk de belanghebbenden zijn vertegenwoordigd. Dat betekent ook dat de belangen sterk uiteen kunnen lopen. Aan de ene kant van het spectrum zitten de consumentenorganisaties, die liefst ‘alles’ willen hebben, terwijl de aannemers (en installateurs) aan de andere kant regelmatig op de rem trappen omdat elke vraag leidt tot toename van de administratieve last.

Pilotproject

De NPR is een omvangrijk document geworden in de vorm van een checklist van gegevens van alle onderdelen van een werk. Belangrijker dan de lengte van de lijst is de vraag of het nog doenlijk is voor de aannemer en het uiteindelijk betaalbaar is voor de opdrachtgever. De tijd die de aannemer in de samenstelling van een dossier moet steken vertaalt zich immers direct in kosten, die ergens moeten worden betaald. De AFNL heeft er daarom in de commissie op aangedrongen de NPR te testen op haalbaarheid.

Daartoe zijn in de afgelopen weken tien verschillende recent opgeleverde projecten geselecteerd, waarvoor door de aannemers en een enkele installateur is nagegaan in hoeverre de gevraagde documenten beschikbaar zijn of beschikbaar hadden kunnen zijn. Drie NVBU-aannemers hebben hier op verzoek van de AFNL vrijwillig aan meegewerkt; twee met een nieuwbouwwoning en een met een flinke verbouwing/verduurzaming. De andere projecten zijn groter van omvang, zoals een seriematige woningbouwprojecten, twee appartementengebouwen, een seriematig verduurzamingsproject en een transformatie.

De resultaten van de AFNL-pilot zijn bekend en wijken op een aantal punten opvallend genoeg niet of nauwelijks af van de bevindingen bij de grotere projecten van grotere aannemers. Een min of meer verwachte conclusie is dat, hoewel de gegevens in de meeste gevallen wel te leveren zijn, het erg veel werk is. De schattingen van de betrokken aannemers lopen richting de veertig uur per project voor de beschouwde projecten. Daar is natuurlijk tegenin te brengen, dat er nog geen gewenning is, er nog geen geschikte tools beschikbaar zijn en de leveranciers hun gegevens ook nog niet pasklaar kunnen aanleveren. Desondanks achten wij dat als AFNL op dit moment een te grote en te dure administratieve last.

Een tweede belangrijke constatering uit de AFNL-pilot is dat de informatie, op basis waarvan de opdracht aan de aannemer wordt verstrekt, in veel gevallen buitengewoon mager is. In de politiek is wel eens geroepen dat je zo'n opdracht niet moet aannemen. Helaas is de huidige praktijk weerbarstiger. En die is niet van vandaag op morgen aangepast en is ook mede afhankelijk van de opdrachtgevers. Hoe minder informatie vooraf beschikbaar is, des te meer werk heeft de aannemer om tegen de oplevering een compleet dossier te kunnen samenstellen.

Een mogelijke oplossingsrichting is het aanpassen van de algemene voorwaarden op het punt waar het gaat om het verstrekken van informatie door de opdrachtgever over de opdracht. Dan kan de opdrachtgever het nog steeds aan de aannemer laten om de tekeningen en berekeningen te (laten) maken, maar dan is in elk geval duidelijk wie dat werk betaalt.

De AFNL pleit in de normcommissie voor een selectie van de meest relevante gegevens uit de huidige NPR, die op korte termijn wel haalbaar en betaalbaar is. Of dat binnen de commissie gaat lukken valt nog te bezien, maar het is de overtuiging van de AFNL dat de lijst zoals die er nu ligt in zijn volle omvang zodanig duur wordt dat er nauwelijks een opdrachtgever zal zijn die bereid is die prijs te betalen. En dan schiet het zijn doel voorbij.

Proefprojecten

Ten slotte nog even aandacht voor de proefprojecten. Hoewel de invoering van de wet is uitgesteld, blijven proefprojecten nodig om ervaringen op te doen. Voor bepaalde proefprojecten is het mogelijk een subsidie aan te vragen ter compensatie van de (extra) kosten van kwaliteitsborging tot maximaal 5.000 euro.

Heeft u een mogelijk proefproject of bent u geïnteresseerd om aan een proefproject deel te nemen, laat dat dan de AFNL weten via uw brancheorganisatie of rechtstreeks via houbaer@aannemersfederatie.nl.

Meer weten of een project zoeken: aandeslagmetkwaliteitsborging.nl

Inspectie SZW controleert op veilig gebruik rolsteigers

De Inspectie SZW gaat in het najaar controleren of er veilig wordt gewerkt met rolsteigers. De inspecties vinden plaats in het hele land, waarbij de aandacht uitgaat naar kleinere bouwplaatsen, zowel nieuwbouw als renovatie en onderhoud. Hier zullen vooral werknemers van kleine bedrijven - tot zo'n 10 werknemers - aan het werk zijn. Het kan gaan om bouw- en aannemingsbedrijven, schilders, installateurs, etc.

Met rolsteigers gebeuren veel ongelukken. Gemiddeld komen elk jaar door een val een rolsteiger twee mensen om het leven en houden tientallen er blijvend letsel aan over. Bij kleine bedrijven komen in verhouding meer ernstige ongevallen voor dan bij middelgrote en grote bedrijven. Als er bij een inspectiebezoek sprake is van valgevaar, dan volgt er onherroepelijk een boete en legt de Inspectie de werkzaamheden stil.

Ongevallen met rolsteigers gebeuren vaak omdat mensen de handleiding niet volgen, het materiaal verkeerd gebruiken en niet de juiste veiligheidsmaatregelen nemen. Vaak is dit terug te voeren op een onvoldoende veiligheidsbesef. Daarom controleert de Inspectie naast de veiligheid van de rolsteigers ook of de bedrijven voldoende aandacht hebben voor veiligheidsrisico's.

Een belangrijke rol bij het beheersen van veiligheidsrisico's speelt de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) in combinatie met een Plan van Aanpak (PvA). Volgens de Arbwet moet ieder bedrijf een schriftelijke RI&E en een daarop gebaseerd Plan van Aanpak (PvA) maken. Die verplichting geldt ook voor bedrijven met weinig werknemers. Als RI&E en PvA onvolledig

zijn - omdat bijvoorbeeld niet alle risico's of maatregelen zijn beschreven - volgt een waarschuwing. Als een bedrijf geen RI&E en PvA heeft, dan kan de Inspectie direct een boete opleggen.

Meer informatie

Het [A-blad rolsteigers van Vollandis](#) bevat informatie over het veilig opbouwen, gebruiken en afbreken van rolsteigers.

De Arbocatalogus Bouw & Infra bevat onder meer een [hoofdstuk over het beheersen van de risico's bij werken op hoogte](#).

Werkgevers die meer willen weten over de RI&E en PvA kunnen onder meer terecht op de [Zelfinspectie Arbo op orde](#). Die geeft een werkgever aan de hand van een aantal vragen inzicht in de stand van zaken rond de RI&E en PvA.

Veiligheid in aanbestedingen en contracten

Veiligheidsbewustzijn wordt als verplichting opgenomen in aanbestedingen en contracten in de bouw. Ondertekenaars van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) hebben dat afgesproken. Deze partijen gaan de Veiligheidsladder hanteren. Daarbij meten zij het veiligheidsbewustzijn van organisaties die opdrachten voor hen uitvoeren. Het doel van deze maatregel is de veiligheid in de gehele keten te verhogen. Daarom laten opdrachtnemers maar ook opdrachtgevers uit de Governance Code zich certificeren. De Veiligheidsladder bij aanbestedingen en contracten wordt stapsgewijs ingevoerd: vanaf de invoeringsdatum is trede 2 vereist, twee jaar daarna trede 3. Dit betekent niet alleen dat hoofdaannemers hiermee rekening moeten houden, maar in de hele keten dient dit aantoonbaar te zijn. De maatregel geldt ook voor architecten- en ingenieursdiensten, aangezien deze van grote invloed kunnen zijn op de veiligheid tijdens de bouw, in het onderhoud en in het gebruik door bijvoorbeeld ontwerperkeuzes.

Invoeringsdatum Veiligheid in Aanbestedingen uitgesteld in verband met coronacrisis

De beoogde invoeringsdatum van Veiligheid in Aanbestedingen van 1 januari 2021 wordt vanwege de coronacrisis uitgesteld naar 1 januari 2022. Door deze crisis zijn audits op de Veiligheidsladder grotendeels stilgevallen en hebben HSE-afdelingen in de bouw begrijpelijkerwijs prioriteit gegeven aan de gezondheid van medewerkers. Inmiddels tekenen de contouren van de 1,5m-economie zich af. Audits kunnen weer opgepakt worden: bij bedrijfs- en projectbezoeken kan worden aangesloten op het coronaprotocol in de bouw en een deel van de activiteiten kan eventueel op afstand. Dat protocol is intussen zover ingedaald in de bouwpraktijk dat ook HSE-afdelingen weer ruimte krijgen voor andere zaken. Het werken in 1,5m-economie zal minder efficiënt zijn dan voorheen. Daarom is gekozen om zo snel mogelijk, maar met een ruime marge, duidelijkheid te bieden over de invoeringsdatum.

Waarom doet de GCVB dit?

In de bouw gebeuren nog steeds veel ernstige ongevallen. Het gedrag van werknemers is een belangrijke factor. Gebrekkige communicatie en afstemming; werk- en tijdsdruk; en niet goed reageren op onverwachte situaties zijn belangrijke oorzaken van ongelukken. Een hoger veiligheidsbewustzijn en een sterke veiligheidscultuur zorgen voor minder ongevallen. Dat blijkt uit onderzoek van de Inspectie SZW. De ondertekenaars van de GCVB zijn er van overtuigd dat veiligheidsbewustzijn in aanbestedingen en contracten leidt tot minder ongevallen op de bouwplaats.

Draagvlak

Het initiatief wordt gedragen door de ondertekenaars van de GCVB, waaronder ProRail, Rijksvastgoedbedrijf en Rijkswaterstaat en een aantal grote bedrijven uit de bouw- en installatiesector. Verschillende brancheorganisaties en – met name MKB – bedrijven hebben deelgenomen aan een draagvlaktoets. Op basis daarvan zijn maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat kleine bedrijven niet extra nadeel hebben, bijvoorbeeld vanwege hoge kosten. Zo ontstaat een gelijk speelveld voor iedereen.

Wat betekent dit voor u?

Met dit bericht willen we u erop wijzen dat de ondertekenaars van de GCVB vanaf de

invoeringsdatum de Veiligheidsladder bij inkoop van werken en van adviesdiensten zullen toepassen. Wilt u opdrachten voor hen blijven uitvoeren, dan moet u zich hierop voorbereiden. Wij adviseren om nu al na te denken over wat u vanaf de invoeringsdatum nodig heeft om in aanmerking te komen voor opdrachten binnen uw specialisme/vakgebied. De zwaarte van de bewijslast is namelijk afhankelijk van de omvang van de opdracht en het type werkzaamheden.

Voor meer informatie over **ViA**, zoals de animatie, de factsheet en de Handreiking, zie: www.gc-veiligheid.nl/veiligheid-in-aanbesteding-via.

Voor meer informatie over de **Veiligheidsladder** zie: www.safetycultureladder.com/veiligheid-in-aanbestedingen-bouw/.

PIANOO Expertisecentrum aanbesteden - Uitnodiging marktpartijen: Brainstorm duurzame scholen

Stel, een groep opdrachtgevers gaat samen de renovatie/nieuwbouw van scholen aanbesteden. Met hoge ambities op het gebied van duurzaamheid. Wat zou u als marktpartij willen meegeven aan deze opdrachtgevers? Tijdens deze brainstormsessie gaan we graag met u in gesprek.

Vragen aan de markt

In de [Buyer Group circulaire scholen](#) ontwikkelen scholen en gemeentes (met ondersteuning van PIANOO) een gezamenlijke strategie voor de duurzame renovatie of nieuwbouw van een groot aantal scholen. Hoe kunnen opdrachtgevers het beste samenwerken met marktpartijen? Welke kennis is er al beschikbaar en waar liggen de uitdagingen? Hoe kunnen we de aanbesteding zo slim mogelijk inrichten om duurzaamheid optimaal te stimuleren? Over deze vragen gaat de Buyer Group circulaire scholen graag in gesprek met maakpartijen en industrie uit de bouwsector, zodat we samen slimme oplossingen kunnen verkennen.

Locatie en tijd

De brainstormsessie (georganiseerd door [Cirkelstad](#) en PIANOO) vindt online plaats op woensdag 9 september 2020 van 10.00 tot 12.00 uur. U ontvangt na uw inschrijving en voor aanvang een link naar de juiste digitale omgeving

Meer informatie en aanmelden

Wilt u deelnemen aan de brainstormsessie? Meld u aan bij Monique Donker via monique@offroadinnovations.nl. Neem contact op met Monique Donker of Niels van Ommen (niels.vanommen@pianoo.nl) voor meer informatie.

Vorbereiding op de nieuwe relatie tussen de EU en het VK per 1 januari 2021

De laatste berichten over de voortgang in de onderhandelingen tussen de EU en het VK over de nieuwe handelsrelatie per 1 januari 2021 zijn zorgelijk. Hoewel de discussies tijdens dit geïntensiveerde proces constructief zijn gebleven, zijn er nog zeer aanzienlijke verschillen op een aantal belangrijke punten zoals gelijk speelveld. Ondertussen is de tijd om een deal te bereiken zeer kort. Er moet begin oktober een akkoord liggen om de procedure in het Europees Parlement te doorlopen.

We moeten dus meer dan ooit rekening houden met het feit dat er ofwel helemaal geen akkoord bereikt zal worden tussen de EU en het VK, ofwel dat er een heel dun en onvolledig akkoord bereikt zal worden. Zelfs met een volledig handelsakkoord, zullen er veel veranderingen zijn (bv douane, rules of origin, etc) dus grondige voorbereiding is ook in dat scenario nog steeds van cruciaal belang. De grote veranderingen die in beide gevallen aan de grens zullen optreden gelden dan per onmiddellijk op 1 januari 2021. Het is van belang om daarbij te benadrukken dat er geen mogelijkheid meer is om de datum verder op te schuiven, zoals dat in maart vorig jaar en in januari van dit jaar gebeurde. 1 januari 2021 is een harde datum waarop de nieuwe situatie zal ingaan.

Voor de voorbereiding van bedrijven op 1 januari zijn in ieder geval twee zaken van belang: de nieuwe douanesituatie en de 'readiness notices' van de Europese Commissie.

1. De nieuwe douanesituatie

Of er nu een akkoord komt of niet, in ieder geval zal het VK per 1 januari 2021 geen deel meer zijn van de interne markt en de douane unie. Ook in het geval dat de EU en het VK nog zullen overeenkomen dat er tariefvrije handel komt, zullen alle normale douanecontroles van toepassing zijn, net zoals geldt voor alle andere derde landen die geen lid zijn van de EU. Dat betekent extra kosten en vertraging aan de grens. De kosten zullen mogelijk een effect hebben op de marges in een keten, de vertraging zal effect hebben op just-in-time concepten in de keten. Ook de toepassing van de oorsprongsregels zal grote veranderingen ondergaan, tussen de EU en het VK en in de relatie met derde landen. Bedrijven moeten analyseren wat dat alles voor hen kan betekenen.

Op [de website van de douane](#) is nadere informatie beschikbaar over de voorbereiding op de douaneprocedures aan de Nederlandse/Europese zijde.

Het VK heeft onlangs aangekondigd 700 miljoen pond te investeren voor nieuwe infrastructuur aan de grens, computersystemen en personeel ter voorbereiding voor 1 januari 2021. Ook heeft het VK onlangs een rapport gepubliceerd, [The Border Operating Model](#), die uiteenzet hoe bedrijven zich kunnen voorbereiden mbt douanezaken voor het eind van de transitieperiode. Om bedrijven meer tijd te geven om zich voor te bereiden, zullen de grenscontroles voor EU goederen die geïmporteerd worden in het GB, gefaseerd ingaan. Ook heeft het VK een [import checklist](#) en [export checklist](#) opgesteld om te laten zien hoe u zich kunt voorbereiden op de nieuwe situatie.

2. De '[readiness notices](#)' van de Europese Commissie

Vanaf het begin van de onderhandelingen heeft de Europese Commissie een strikt standpunt ingenomen over de nadelen die Brexit met zich meebrengt. Kort gezegd komt dit erop neer dat er een groot verschil bestaat tussen de oude situatie waarin het VK lid was van de Interne Markt van de EU en de nieuwe situatie waarin dat niet het geval zal zijn. De EU zal die nadelen *niet* compenseren. Daarom moeten bedrijven zich tijdig en grondig voorbereiden. Wie dat niet doet moet de gevolgen zelf dragen. Ook lidstaten zullen niet mogen bijspringen want dat zou als staatssteun gelden. De Commissie meent dat er genoeg voorbereidingstijd is geweest.

Om de voorbereidingen te vergemakkelijken heeft de Commissie tientallen gedetailleerde notities opgesteld over allerlei aspecten die bij de ontvlechting tussen de EU en het VK aan de orde komen. Dit zijn de *readiness notices*.

De readiness notices gaan uit van een situatie van een No Deal, een uitkomst zonder handelsakkoord. Ze geven bijvoorbeeld aan wat dat kan betekenen voor intellectuele eigendom, dataverkeer of financiële diensten en hoe bedrijven zich daarop moeten voorbereiden. Over de situatie voor al deze terreinen als er wel een, al of niet beperkte, deal komt valt nog niets te zeggen omdat de inhoud van zo een deal nog niet bepaald is.

Hierbij willen wij deze notities nadrukkelijk onder uw aandacht brengen. Om de notities makkelijker toegankelijk te maken treft u bijgaand een lijst aan van alle notities met een doorklik-link en een indicatie over welke notitie op welk onderwerp betrekking heeft. Wij roepen u op om goed te kijken welke notices voor u van belang zijn. De Commissie is nog steeds bezig met het updaten van de eerdere preparedness notices. Per week zullen er daarom een aantal notices bijkomen. Wij vragen iedereen dan ook om [de website](#) goed in de gaten te houden voor het geval er nieuwe informatie komt die voor u relevant is.

Onlangs is er ook een [algemeen document](#) gepubliceerd met de aankomende veranderingen.

Helpdesk Corona Bouw en Installatietechniek

Sinds 30 maart is de Helpdesk Corona gestart voor een ieder met vragen over veilig doorwerken tijdens de coronacrisis. Een centraal loket voor vragen, informatie en meldingen.

Deskundigen geven advies via het gratis telefoonnummer 085 – 080 1544, e-mail en chat. De helpdesk ondersteunt het recent verschenen protocol 'Samen veilig doorwerken'. De meest recente versie treft u als bijlage bij dit ledenbulletin aan.

Vraag, meld en deel

Op de website www.helpdeskcorona-bt.nl vind je informatie over de bereikbaarheid van de helpdesk. Ook is er een lijst met veelgestelde vragen opgenomen en kun je handige informatie downloaden, zoals de posters van de Rijksoverheid en een praktische toolbox. De helpdesk is er eveneens voor meldingen van situaties op de werkvloer die niet opgelost worden. Ter inspiratie staan op de website ook voorbeelden van bedrijven die zorgvuldig omgaan met de veiligheid en gezondheid.

Deskundig team

Het belang van ieders gezondheid is groot, daarom krijgt men direct een deskundige aan de lijn. De helpdesk bestaat uit tal van arbodeskundigen uit de sectoren Bouw & Infra en Installatietechniek. Het team is samengesteld uit: arbeidshygiënisten, arbeidsepidemiologen, bedrijfsartsen, veiligheidkundigen, A&O-deskundigen, ergonomen en DIA-adviseurs. Het team volgt de richtlijnen van het RIVM en de NCvB. Aan de adviezen kunnen geen rechten worden ontleend.

Contactgegevens helpdesk

Bel gratis: 085 – 080 1544

Website: www.helpdeskcorona-bt.nl

E-mail en chat via website: www.helpdeskcorona-bt.nl

Protocol

Het protocol 'Samen veilig doorwerken' is volgens de richtlijnen van het RIVM opgesteld en biedt duidelijkheid aan bedrijven, alle werkenden, bewoners, opdrachtgevers en klanten. Ook de wijze waarop werkzaamheden bij mensen thuis veilig doorgang kunnen vinden komt aan bod. Het protocol is door Bouwend Nederland en Techniek Nederland aan het Ministerie van BZK aangeboden en in overleg met de ministers van BZK en I&W met diverse andere brancheorganisaties en vakbonden (zie Breed gedragen) aangevuld en vastgesteld.

Veelgestelde vragen en toolbox

Veel voorkomende vragen en antwoorden worden gepubliceerd via de website van de helpdesk. Deze lijst wordt regelmatig door onze deskundigen bijgewerkt. Vollandis publiceert binnenkort ook de toolbox 'Corona'. Deze bestaat uit een handige checklist en een presentatie over de maatregelen en tips hoe je je dagelijkse routine thuis, van en naar het werk en uiteraard op het werk het beste kunt invullen. Hoe houd je een toolboxmeeting in Corona-tijd? Lees op www.vollandis.nl/nieuws/toolboxmeeting-in-corona-tijd/ onze tips.

Hulp bij melding

Bij een melding door een werknemer, OR-lid, personeelsvertegenwoordiging, vakbond of derden, van een situatie in het eigen bedrijf of in een ander bedrijf dat het protocol niet naleeft, én waarvoor in redelijk overleg geen oplossing gevonden is, zal de helpdesk contact leggen met de relevante brancheorganisatie in het consortium van het protocol. Wordt er met deze hulp dan nog steeds geen oplossing gevonden, dan kan de werknemer via de reguliere weg een klacht indienen bij de Inspectie SZW.

Breed gedragen

Het protocol en de helpdesk worden door tal van brancheorganisaties ondersteund.

Bereikbaarheid AFNL

Om verdere verspreiding van het virus zoveel mogelijk te beperken, heeft AFNL besloten om alle medewerkers vanaf 17 maart zoveel mogelijk vanuit huis te laten werken.

Uiteraard zijn wij gewoon bereikbaar en blijft onze dienstverlening beschikbaar. Schroom dus niet en gebruik onze dienstverlening als u vragen heeft. Wel willen wij u vragen in plaats van de

bekende telefoonnummers de volgende nummers te bellen. In verband met de drukte die wij op dit moment ervaren kunt u het beste een e-mail sturen, zodat wij daar spoedig op kunnen reageren.

Secretariaat	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Koela Chatzoudis	06-21838650	secretariaat@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij

Algemeen/ Verenigingszaken	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Jaco Uittenbogaard	06-25322983	uittenbogaard@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij

CAO/ Corona/ Arbeidsrecht/ Sociale Zekerheid	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Martin van der Veen	06-23537511	vanderveen@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij
Alie Dijkstra	06-12456076	dijkstra@aannemersfederatie.nl	Ma, di, woemorgen en do

Pers/ Communicatie/ Lobby	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Rielèn van der Hoek	06-46746693	vanderhoek@aannemersfederatie.nl	Ma, di en do

Staat uw onderwerp hier niet bij, stuur dan een e-mail naar secretariaat@aannemersfederatie.nl. U kunt ook nog terecht op [de website van de AWWN](#) en [de website van VNO-NCW](#) met informatie voor werkgevers, en [de website van het RIVM](#) voor de actuele situatie van de coronacrisis in ons land. Voor nadere informatie kunt u via deze link, <https://www.mkb.nl/corona>, ook nog terecht op de website van MKB Nederland. Ook het speciaal ingerichte coronaloket van de Kamer van Koophandel levert veel nadere informatie, www.kvk.nl/coronaloket. Tenslotte vragen wij u om, als u specifieke vragen heeft over de coronacrisis, dit ook door te geven aan de collega's van de helpdesk zodat wij goed op de hoogte blijven van wat er leeft onder ondernemers en zo nodig aanvullende maatregelen van het kabinet kunnen vragen.

Ook helpt onze helpdesk u graag verder; secretariaat@aannemersfederatie.nl